

A  ı k k a r a

Hayâtlı, kayatlı, hakka dayalı dergi

↻ Reyhanî ↻ Hacı Musa Tuncer ↻ Tacettin Şimşek
↻ Erol Boyunduruk ↻ Cevat Akkanat ↻ Halit Yıldırım
↻ Mehmet Pektaş ↻ Azade Turab ↻ Kenan Yavuzarslan
↻ Erdoğan Öner (Vakârî) ↻ Şakir Şükür
↻ Zekeriya Çakabey ↻ Yasin Şen

55. Sayı Eylül 2022

❖ Reyhanî

Para

Her nere gittimse, nasıl ettimse
Baktım, gördüm başta gelen paradır
Tellalın yanına şöyle sokuldum
Duydum ağızdaki ilan paradır

Yorulmuş öküze tekme attıran
Totoda da tam on üçü tutturun
Hâkime savcıya kaş göz ettiren
Avukatta olan plan paradır

Bir ölünün cemaati az ise
Mutlak parası yok, harçlığı kısa
Bir ölünün cemaati çok ise
Ölen insan değil, ölen paradır

Parasız insana söz mü verirler
Yol mu gösterirler, hız mı verirler
Keloğlan'a saçlı kız mı verirler
Paşanın kızını alan paradır

Gönlümün gözüne bakan geliyor
Tespihine püskül takan geliyor
Fesini bir yana yıkan geliyor
Ramazan'da hafız olan paradır

Fakiri bilirim lafta bulunur
Korkusundan hep hilafta bulunur
Camide de arka safta bulunur
İmamın sağında kılan paradır

Âşık Reyhânî'yim söz mü çalarım
Elli mi çalarım, yüz mü çalarım
Perde inletir de saz mı çalarım
Unutma ki sazı çalan paradır

❖ Hacı Musa Tuncer

Ahir Zaman

Ahir zaman geldi dünya yaşlandı
Hayattan zevk, sefa alınmaz oldu
Cin, şeytan yerine insan taşlandı
İstenilen huzur bulunmaz oldu

Mizaçlar değişti, sulara sertlik
Çoktan lağvedildi erkeklik, mertlik
Cimriye el açtı çöktü cömertlik
Ekmekler ikiye bölünmez oldu

Ağız tadı ile yiyip içmeden
Biri bir şey söyler, ölçüp biçmeden
Başlarlar grybete insan seçmeden
Kim kime dum duma, bilinmez oldu

Bir gün tokat gibi çarpar hakikat
Çizilir yüzlere, acılar kat kat
Her gün ayrı icat, ayrı meşakkat
Bir aynı kararda kalınmaz oldu

Cahiller söz söyler bilge, ârife
İnançlar uyduruk, sözler hurâfe
Doğru söz çekilir başka tarafa
Ehil kapıları çalınmaz oldu

Törpüler ömrünü bir kanı bozuk
Acırım bunlara, acırım... Yazık!
Olmak istesek de olamak nâzik
Sabır, sükûnete gelinmez oldu

Gel anlat Azâbî, her şeyi halka
Buğuz etmek ise en zayıf halka
İsterim, aradan düşmanlık kalka
Derin deryalara dalınmaz oldu

A ç i k k a r a

Hayâlî Kayalı Hakka Dayalı Dergi

Yapımcı ❖ Tayyib Almaca **Yönetmen** ❖ Mehmet Pektaş

Set Amiri ❖ Halit Yıldırım **Afiş** ❖ Yasin Mortaş

Muhabbet Adresi: Onikişubat Belediyesi Kültür Müdürlüğü Kahramanmaraş

0535 391 92 50 Dükkân www.acikara.com e-mektup: acikaradergi@gmail.com

55. Sayı Eylül 2022 ISSN-0106417 (dergi)

❖ Tacettin Şimşek

Aslı Nerede Kerem Orada

“Hazırlan!” diyor keşiş Arev. “Gidiyoruz.”

“Nereye?” diyor Aslı.

“Nereye olursa...”

“Ama neden?”

“Nedeni var mı, kızım? Bu serseriden kurtuluş yok. Yapıştı karasakız gibi. Peşini bırakmayacak. Babası seni istedi. Düşüneyim, kızıma sorayım falan deyip yarına kadar süre istedim. Hazır ol! Bu gece gidiyoruz.”

Son bir hamle yapıyor Aslı:

“Gitmesek olmaz mı, baba?”

“Olmaz. Seni o kopuğa vereceğimi düşünmüyorsun herhâlde. Ölürüm de vermem.”

“Ama baba...”

“Aması, maması yok. Dini dinin değil, kanı kanın değil. Yahu, tipi tipin değil. Olacak şey mi bu?”

Gece yarısı Arev, pılyı pırtıyı toplayıp kızını da önüne kattığı gibi şehirden kaçıyor.

Kerem haberi duyunca sazını sağ omuzuna, annesinin hazırladığı çıkını sol omuzuna asıyor, ana babasıyla helalleşip yola koyuluyor. İz sürme konusunda uzmandır kendisi. Yüksek lisansını Gobi Çölü’nde iz sürme üzerine yapmıştır.

Şehrin çıkışında keşişle kızının ayak izlerini yakalıyor. Zaten Aslı’nın ayak izini bin ayak izi içinde tanır.

Kararı karar: Aslı nereye ben oraya!

Bir dağ yamacında, çeşme başında oturup çıkınından çıkardığı kuru ekmeği ıslatıyor, üzerine tereyağı sürüp afiyetle yiyor. Sonra da sazını eline alıyor, görelim, hânım, ne söylüyor?

*Ey yüzü asık dağlar
Aslı’mı gördünüz mü?
Ey suyu kesik bağlar
Aslı’mı gördünüz mü?*

*Bacanaklar kayınlar
Yolumdaki mayınlar
Meradaki koyunlar
Aslı’mı gördünüz mü?*

*Yaylanın çiçekleri
Tezemin inekleri
Ey çoban köpekleri
Aslı’mı gördünüz mü?*

Püskül taktım bereme

Derdim döndü vereme

Cevap verin Kerem’e

Aslı’mı gördünüz mü?

Ertesi gün başka bir dağın eteğinde mola veriyor Kerem. Bir parça kuru et ve avuç içi kadar kurut yiyor. Beddualı bir türkü söylüyor:

Pencereden bakıp dış biler imiş

Dişini Azrail çeksin keşişin

Kayınpeder dedik yoldüzler imiş

Dilerim paleti çıksın keşişin

Her alışverişte iki fiş alan

Benim gözyaşımınla her gün duş alan

Yüzüme baktıkça nefret boşalan

Gözleri önüne aksın keşişin

Önüme engeller dizip duruyor

Diyardan diyara gezip duruyor

Kerem için mezar kazıp duruyor

Yüreğini akrep soksun keşişin

Son tezeneyi vururken pişman oluyor. “Tövbe ya Rabbim!” diyor. “O Aslı’nın babası. Ayrıca beddua etmek ne demek? Bütün söylediklerimi geri alıyorum.”

Kalkıp yürüyor. Dağlar, ırmaklar aşılıyor, şehirler geçiyor, vardığı her yerde sazına davranıyor ve aşkını sakız ediyor.

Erzurum’da aştı çorbasının, cağ kebabın, kadayıf dolmanın tadına bakıyor; Erzincan’da ekşi su içiyor, Cimin üzümü ve tulum peyniri yedikten sonra Sivas’a doğru yola çıkıyor. Usta bir dedektif gibi adım adım keşişi ve Aslı’yı takip ediyor. Sivas’ta Gök Medrese ziyareti ve köfte ziyafetinin ardından tekrar yola düşüyor.

Sonunda Kayseri’ye varıyor. Sorup soruşturuyor. Öğreniyor ki keşiş, Gevher Nesibe’nin yakınında iki katlı bir ev tutmuş, alt katını ağız ve diş sağlığı merkezi olarak faaliyete geçirmiş. Meğer keşiş yarı zamanlı, sertifikalı diş hekimiymiş. Bir şey daha öğreniyor Kerem: Aslı da merkezde hemşire kadrosunda çalışıyormuş.

Aslı'yı görebilmenin tek bir yolu var: Keşiş'e gidip diş bakımı yaptırmak. Ancak tanınmamalı. Keşiş, Aslı'yı kaptığı gibi Cibuti'ye götürür alimallah.

Sakal bırakıyor Kerem. Saçlarını usturaya vurduruyor. Bir de kalın çerçeveli, numaralı gözlük takıyor. Artık annesi bile tanıyamaz onu.

Ertesi gün erkenden merkezin yolunu tutuyor. Sıra numarası alıp bekliyor. Sırası gelince içeri giriyor. İşte, Aslı orada.

Keşişin "Neyin var, delikanlı?" sorusuna, "Azı dişlerim." diyor. "Çok ağrıyor. Çekin hepsini, kurtulayım."

Keşiş, dişlere bakıyor.

"Çürükler var ama temizleriz." diyor. "En iyisi dolgu yapmak."

"Siz bilirsiniz." diyor Kerem. "Ne kadar sürer?"

Keşiş, hesaplıyor:

"Her gün gelebilirseniz on günde biter."

Kerem'in canına minnet. Arada çaktırmadan Aslı'ya bakmayı da ihmal etmiyor. Aslı tanımıyor onu ama olsun; yanında, yakınında ya...

"Anlaştık, diyor. Her gün gelirim."

Güle oynaya çıkıyor merkezden. Arka sokakta bir ev tutuyor bir artı bir. O akşam, bir türkü besleyip vatsaptan Aslı'ya gönderiyor.

Türkü şöyle:

Aslı'm senden vazgeçemem

Gerekirse başım gitsin

Bir tanesi kalsın demem

Otuz iki dişim gitsin

Tozu dumana katarım

Susuz gezer aç yatarım

Altmış yıl oruç tutarım

Ekmeğimle aşım gitsin

Gözü yaşlı kalbi yara

Kerem'ini n'olur ara

Aslı'm senin peşin sıra

Benim mezar taşım gitsin.

Ertesi gün Saat Kulesi'nin dibinde saz çalıp türkü söylemeye başlıyor. Zabıtalara,

"Ne ayaksın?" diyorlar.

"Bir garip ozanım." diyor Kerem. "Horasan'dan geldim. Laf aramızda, parasız pulsuz kaldım. Di-lenmektense sanatımı konuşturayım. Müsaadeniz

var mı?"

"Tabii ki" diyor zabıtalara. "Bizim sanatçıya hürmetimiz vardır. Üstelik misafirsin."

"Eyvallah, abiler," diyor Kerem.

En yanık türkülerini seslendiriyor. Önüne koyduğu bakır tas parayla doluyor.

Kapanışı Köroğlu'nun "Kiziroğlu Mustafa"sıyla yaparken kerli ferli bir adam yaklaşıyor. İlgiyle dinliyor Kerem'i. Türkü bitince alkışlıyor.

"İyisin, delikanlı," diyor. "Bu işten para kazanmak ve tabii bana da kazandırmak ister misin? Kazan kazan..."

Kerem şaşkın.

"Nasıl olacak ki?" diye soruyor.

"Sen 'he' de, gerisi kolay" diyor adam. "Ben müzik yapımcısıyım. Seni şöhrete ve paraya boğabilirim."

"Dişlerim..." diyor Kerem. "Aslı'm" demek istiyor aslında.

"Bir klip çekimi için on gün buralardayım." diyor adam. "Bu kartım. İşin bitince ara beni."

Kerem'in bir yanı gidiyor, bir yanı yerinden kılmıdamıyor. Ama bu, talihin ona sunduğu altın bir fırsat.

On bir gün sonra Kerem İstanbul'da. Stüdyoya giriyor, albüm piyasaya çıkıyor. Söylediği rap tarzı türkü patlıyor. Günlerce, haftalarca liste başı oluyor.

Kerem'i dünya tanıyor artık. Şimdi bir hayali var: Kadir Has Şehir Stadyumunda konser vermek. Patrona açıyor konuyu.

"Neden olmasın?" diyor patron. "Hemen bağlantı kuruyorum."

"Aslı, özel davetlim olabilir mi?"

"Onu anladık." diyor patron. "Keşiş de, Aslı da konsere gelecek."

Ve Kerem, Kayseri'de.

Keşiş, kızını elinden tutup konsere getiriyor. Kerem'den özür diliyor. Bu özel gece için bir de sürprizi var. Konser başlamadan önce Kerem'e oyma dut uzun saplı, pahalı bir bağlama hediye ediyor. Konserde bu bağlamayı çalmasını istiyor.

Konser başlıyor. Çok geçmeden bağlamanın telleri Kerem'in parmaklarına dolanıyor ve asla çözülmüyor.

Çiğlerden bir "ah" çekiyor Kerem. Sonrası malum.

Keşiş yapacağını yapıyor, sihirli bir bağlamayla hedefine ulaşıyor.

• Erol Boyunduruk

Doktor Bey

Senin neşter kesmez benim yaramı
Yüreğim dönüştü taş doktor bey
Atamadım sevda denen veremi
Tekrar geri döndüm başa doktor bey

Şu sefillik benim boynum büküyor
Göz yaşlarım her gün yüzüm yıkıyor
Kader beni her tutmaya yıkıyor
Alıştım mağluba, tuşa doktor bey

Temelden sarsıldı gönlümün himi
Efkâra gelip de çekmedim demi
Aşkın ocağında yaktım kalbimi
Görünce şaşırıldı maşa doktor bey

Kulağından tutsan kopar boyunu
Sen bilirsin gariplerin huyunu
Zalimler bozdular bizim oyunu
Gene su kattılar aşa doktor bey

Sorarsan derler ki deli giryani
Allah'ın bir çare kulu giryani
Baksana yaşayan ölü giryani
Korkarım gayretin boşa doktor bey

• Cevat Akkanat

Cuma Tebriği

Altı artı beşle gireyim söze
Attığın o buse şeytana gitti
Faust'ta görmüştüm bir benzerini
Mephisto sayende yurdu terk etti

Katmışsın suya süt rakı yapmışsın
Toniğe cin diye fitne atmışsın
Mormoruk âleme göbek açmışsın
Bayramlıktan Cuma istifa etti

Çivili katiller sardı her yeri
Meydanı çayırı sınırlar gerdi
Senmişsin gördüm ki patroniçesi
Kirlendi yüzünden sözün ülkesi

Allı pullu say sen ha bu tepîği
Tebrik diyemedim dilim de sürçtü
Güvercin üveyik tüm kuşlar ürktü
Yuvasında yılan dilinin kiri

Halit Yıldırım

Şoför Şero

Uzun zamandır köy kahvesine uğramıyordum. Bu durum, gençlerin bağıra çağıra konuşmaları, küfürleşmeleri, oyun oynarken sanki kavga eder gibi tartışmaları, sonra da kanki manki gibi alengirli laflar etmeleri sinirime dokunduğundan olsa gerekti. Zaten biz ihtiyar kısmı kahveye sadece havalar iyi iken gidip kahvenin önündeki çardağın altında sohbet etmeyi severiz. Eskiden köy odaları bu yönden çok iyiydi. Soba yanar, üzerinde koca bir güğüm çay fokurdar, sohbetler sabaha kadar sürerdi. Nerde o eski günler!

Biliyorsunuz ben kahvedeki aylaklar gibi gıybeti, dedikodu sevmem. O gün bastonuma dayanarak kahvenin önüne geldiğimde bizim eskilerden Hacı Reşit, Kulaksızın Kör Cevat ve Maraz Ali'nin Hıdır Çavuş dışarıda bir masada oturuyordu. Yanlarında bir kişi daha vardı ama adamı uzaktan tanıyamadım. Adamın başında bir takke ayağında bir şalvar, üzerinde de uzun bir pardösü vardı. Uzunca sakalıyla bildiğiniz bir derviş idi işte. Lakin gözünde siyah bir gözlük vardı. Yaşı altmış civarındaydı.

Selam verip yanlarına oturdum. Selamımı aldık-tan sora Kör Cevat her zamanki sululuğu ile:

“İrfânî Ağa bak bakalım bu adamı tanıyabilecek misin?” diye sordu.

Adam da hiç renk vermiyor, kasıldıkça kasılıyordu. Ben de dikkatlice bakıyordum ama adamı bir türlü çıkaramıyordum. Neyse oldum olası bu tip sululuklardan nefret eden Hıdır Çavuş imdada yetişti.

“Yahu eğlenecek daha başka birini bulamadınız da şu koskoca adamı mı buldunuz? Yahu İrfânî Ağa bu bizim Solak Ömer'in Şeref! Dahası yiğit lakabıyla anılır, Şoför Şero işte!”

Solak Ömer'in Şero deyince birden jeton düştü. Biz onu bitirim olmuş, mafya olmuş diye duymuştuk. Köyden türkücü olacağım, plak dolduracağım diye bir çıkmıştı bir daha kırk senedir onu gören olmamıştı. Arada böyle haberlerini duyardık. Lakin karşımızdaki adam Cübbeli Ahmet gibi bir adamdı.

Hoş geldin dedikten sonra dayanamayıp sordum.

“Şeref Efendi, vallahi seni böyle görünce şaşır-dım. Senin için mafyaya karışmış, pavyonlarda kabadayılık yapıyor diyorlardı. Hatta İstanbul'da Karacaköylü Şero diye nam saldiğını söylemişler-di. Demek ki yalan söylemişler. Anlat hele kırk se-nedir neler yaptın?”

Şero gülümsedi ve gayet olgun bir tavırla tane tane konuşmaya başladı.

“Aslında doğru söylemişler İrfânî emmi. Kırk yıldır ilk kez köye geliyorum. Gerçi arada geldiğim de oldu ama gece gelip sabah erkenden ayrılıyordum buradan. Türkücü olacağım diye çıktık köyden, pavyona düştük. Plak yapacağız, kaset dolduracağız diye bizi epey bir peşlerinde dolaştırdılar. Elimdeki üç beş kuruşu tüketince bir pavyonda iş bulduk. Önceleri türkücülük ettim amma müşterinin birisi çiçekçi kıza sarkıntılık edince adamın kafasında sazı kırdım. Tabii pavyonun kabadayılarını da beni bir güzel benzettiler. Birkaç gün hastanede yattım. Taburcu olunca eşyalarımı alayım diye tekrar pavyona gittim. Benim hareketim meğer patronun hoşuna gitmiş. Beni yaka paça patronun huzuruna çıkardılar. Patron beni tepeden tırnağa süzdükten sonra:

“Lan feleksiz seni türkücü diye işe aldık. Sen bildiğin kabadayı çıktın. Çiçekçi kıızı kollaman hoşuma gitti. Namuslu adamsın. Lakin adamın kafaya on beş dikiş atıldı. Ölmesin diye Eyüp Sultan'a kurban adadım. O gün bizim kabadayılara da bayağı hasar vermişsin. Üçü bir hafta kendine gelemedi. Katır tepmişten beter etmişsin adamları. En iyisi sen bu türkücülüğü bırak da pavyonda fedailik yap. Gerçi içeriye de çok borçlandın. Kafasını yarıdığın adamın hastane masrafları ve tazminatı, kırılan eşyalar, dövdüğün adamlarımın hastane masrafları, müessesenin itibarına verdiği zarar da eklenince en az üç sene karın tokluğuna çalışman gerekir ama ben yine de sana maaş vereceğim.” Patron bunları makineli tüfek gibi sayınca ben de mermi manyağı olmuş gibi hiç itiraz etmeden:

“Sen bilirsin patron!” deyiverdim.

Bu hâlim de patronun hoşuna gitmiş olacak ki elindeki tespahi keyifle pervane gibi birkaç tur döndürdü ve gülümseyerek:

“Ehliyetin var mı?” diye sordu.

“Askerliğimi şoför olarak yaptım.” deyince ayağa kalkıp iki elini omuzuma koydu.

“Bak şimdi terfi ettin. Gündüz fedai gece özel şoför olacaksın. Pavyonda çalışan kadınları evlerine veya kaldıkları otellere götüreceksin. Maaşını da üç çeyrek artırdım.” dedi.

Ben şaşırmıştım. Zira bizim pavyonun Abdi isminde fırlama bir şoförü vardı. Patrona:

“Abdi'ye ne oldu?” diye sordum.

Patron dişlerini sıkarak:

“O şerefsiz geçen gece şarkıcı Mehtap’a sarkıntılık etmiş. Kemiklerini kırdırıp kapının önüne attırdım. Şimdi sen onun yerine geçeceksin. Senden iyisini mi bulacağız?” dedi.

O günden sonra hem fedailik ettim hem de gece pavyonda çalışanları evlerine bıraktım. Bazı geceler hatırı sayılır müşteriler sızıp kalırdı, onları da evlerine taşımak bana düşerdi.

Epey bir müddet bu işi yaptıktan sonra bir gün sabaha karşı Eyüp Sultan yolunda küçük bir mescidin önünde arabam bozuldu. O saatte kimi çağırayım? Arabayı zor bela bir kenara çektim. Kaputu açtım, baktım; hiçbir sorun gözüküyordu. O esnada ezan okunuyordu. Baktım sabahın o saatinde genç, ihtiyar, çoluk çocuk camiye koşturuyor bense sarhoş gezdiriyorum. Çok kanıma dokundu. Aklıma çocukluğum geldi. Rahmetli babam da beni böyle camiye götürürdü. Önce Eyüp Sultan’a niyetlendim. Ama baktım yetişme şansım yok, hemen yandaki mescide girdim. Şadırvanda abdest alıp içeriye girdim. İçeride üç beş kişi vardı. Namazı kıldıktan sonra İmam Efendi herkesle musafahaştı. Sıra bana gelince beni dikkatlice süzdü:

“Allah kabul etsin kardeş, bu mahalleden değilsin, seni ilk defa gördüm.” dedi.

Ben de tam ezan okunurken arabamın mescidin önünde bozulduğunu, tamir etmek için biraz uğraştığımı, namazı kaçırmamak için bu mescide girdiğimi, amacımın Eyüp Sultan’a gitmek olduğunu söyledim.

Hoca da:

“Vardır bunda da bir hayır, gidip bakalım arabana. Ben biraz tamir işinden anlarım. Bu arada benim adım Cemil.” demez mi?

Tabii bu işe çok sevinmişim. Neyse Cemil Hoca’yla camiden çıkıp arabanın başına vardık. Kaputu açtım ve marşa bastım. Tık yoktu.

Cemil Hoca:

“Şimdi bas!” dedi.

Marşa basar basmaz araba kibrit gibi aldı, başladı çalışmaya. Şaşırmıştım. İndim arabadan, Cemil Hoca’ya:

“Neyi varmış?” diye sordum.

Gülerek:

“Namaz molası vermiş. Akünün sağ kutup başı bağlantısı gevşemiş. Onu elimle sıkınca çalıştı.” demez mi?

Hâlbuki ben de ilk önce akü bağlantılarını kontrol etmişim. Demek ki dedim bu bana bir işaretti. Hoca’nın da dediği gibi namaz molası vermem

gerekiyordu. Ben bunları düşünürken Cemil Hoca:

“Madem Eyüp Sultan’ı ziyaret edecektin, beraber ziyaret edelim. Sana orada bir sabah çorbası ısmarlayayım.” demez mi?

Ben de kabul ettim. Beraber Eyüp Sultan’ı ve mezarlığı ziyaret ettik. Sonra da inip oradaki bir çorbacıda karnımızı doyurduk.

Cemil Hoca lokantada:

“İsmi söylemedin kardeş.” deyince isimden bir girdik isimden çıktık. Tabii çenem düşmüştü bir kere. Hoca da hikâyemi öğrenince:

“Bak Şeref Efendi sen özünde iyi bir insana benziyorsun. Gel bu netameli ve çetrefilli işleri bırak. Pavyonda bodyguardlık, sarhoş taşıma... Bunlar iş değil. Kendine güzel bir iş bul, dünyanın sonu yok. Bak araba bile geldi caminin önünde durdu. Bir gün sen de caminin önünde teklersin, getirirler camiye, koyarlar musallaya... Allahu ekber işte gittin. Sonra nasıl vereceksin öbür tarafta hesabı?

Hocanın anlattıkları içime işlemişti. Adam haklıydı.

Bayağı vakit geçmişti. Gidip arabayı bir daha deneyeyim dedim. Arabaya bindim, kontağı çevirdim. Araba yine harıl harıl çalıştı. Kendi kendime:

“Ulan oğlum Şero bu sana ilahi bir ihtar.” dedim.

O gün doğruca patronun yanına gittim ve durumu anlattım. Dedim ki:

“Abi ben iyi bir şoförüm. Beni artık azat et. Hatta bana daha uygun bir iş bul. Beni bu bataklıktan kurtar.”

Hepimiz pürdikkat Şerefi dinliyorduk. Şeref tam burada sustu. Bir bardak su içti.

Dayanamadım.

“Eee sonra ne oldu?” diye sordum.

Şeref boğazını temizledikten sonra devam etti.

“Patron da özünde inançlı bir insandı. Çok etkilendi. Allah razı olsun, beni azat etti. Hatta beni ortak olduğu bir özel hastanenin cenaze aracı şoförü olarak işe soktu. O gün bu gün cenaze arabası sürüyorum. Cenaze ile haşır neşir olunca tabii eski Şero gitti, Hacı Şeref geldi. Allah acıdı bizi de ibadet eden kulları arasına aldı. Yuvarlanıp gidiyoruz işte.”

Ortam böyle ciddileşince şeytan beni gıdıkladı. Bizim Şeref cenaze şoförüymü deyince aklıma bizim Tomak Ali ile kardeşi İbrahim’in başından geçen olay geldi. Ben başladım gülmeye. Tabii ayıp ettim aslında. Şeref’in morali bozuldu. Ona inanmadığımı sandı.

“Hayırdır İrfânî emmi inanmadın galiba bana. Vallahi, billahi böyle oldu.” diye sitem etti.

Hemen kendimi toparladım.

“Yok be Şeref Efendi, elbette sana inandım. Lakin cenaze arabası sürüyorum deyince aklıma eskiden yaşanmış bir olay geldi. Ona güldüm.”

Ben bu kadar ucunu kanatınca bizimkiler durur mu? Neredeyse bütün kahve başımıza toplandı.

“Anlat İrfânî Emmi, senin hikâyelerin çok güzel oluyor.” diye beni sıkıştırdılar.

Neyse ben de başladım anlatmaya.

“Şehirde Terlemez’in Han’da tanıştım Tomak Ali ve kardeşi Topçu İbrahim ile. Arabacılık ederlerdi. O zamanın behrinde at arabası ile ırmağın ötesinden tuz getirirlerdi. Tabii köprü olmadığı için salınan geçilirdi karşıya. Bir akşam bir adam hana geldi. Biz de artık evlerimize dağılmak üzereydik. Adam selam bile vermeden:

“Arabacı kim?” diye sordu.

Tomak Ali:

“Benim.” diye cevap verdi.

Adam:

“Usta ocağınıza düştüm. Bir cenaze var. Bunu Arpalık köyüne göndermem lazım. Sabaha kalırsa şişer, kokar. Sen bilirsin, bunu ne yap et, köye götür. Köye varınca girişteki ev cenazenin yeğeni. Ona emminizin cenazesini getirdim de, o seni cenazenin evine götürür.” diye yalvarmaya başladı.

Tomak Ali:

“Bu saatte Arpalık köyüne gidilmez hemşerim. Deli olan deli gitmez.” diye kestirip attı.

Tomak Ali o zamanlar 16-17 yaşında ancak vardı. Kardeşi İbrahim de 13-14’lerindeydi. Cerit Belî’ni aşip Harami Deresi’ne sallanırken sola sapınca ilk köy Arpalık’tı ama gece kurdu var, kuşu var. Bir de üstüne üstlük yolun adı Harami Deresi. Ben de o zaman 25 yaşlarındaydım, bana deseler ben bile götürmezdim.

Adam yalvar yakar, iki misli, üç misli para teklif etti. Ne yaptı etti Tomak Ali’yi razı etti. Lakin bu defa İbrahim “ben gitmem” diye inatlaştı. Neyse adam onu da razı etti ve iki kardeş yatsı ezanı okunurken yola çıktı.

Bunlar hastaneye varıp cenazeyi tabutla arabanın arkasına atmışlar. Tıkır tıkır yola düşmüşler. Dana Deresi’ne varınca çeşmenin başında bir mola vermişler. Sonra devam etmişler. Cerit Belî’ni çıkıp Harami’ye sallanınca arkadan bir ses gelmiş. Bir de dönüp bakmışlar ki tabut ayağa dikilmiş. Neuzu billah! İki korkudan birbirine sarılmış. Atlar da ürkünce doludizgin Arpalık yol ayırımına gelmişler. Bir de bakmışlar ki tabut normal bir şekilde ya-tıyor. Allah Allah demişler ama ikisi de korkudan

bir hal olmuş.

Arpalık yoluna sarıp dereye aşağı inerken yine bir ses duymuşlar, korkuyla arkaya dönmüşler ki tabut yine ayakta. Korkudan çatlayacaklarmış. O sırada köyün köpekleri havlayarak arabaya doğru koşmaya başlayınca tabut yine küt diye arabanın içine yatmış.

Bu ikisi hemen köyün girişindeki evin kapısını çalıp oraya tabutu indirdikleri gibi dörtlüye geri dönmüşler. Şehere girdiklerinde sabah ezanları okunuyormuş. Tabii bunu bize anlattıklarında biz gülmekten yerlere yattık.”

Ben bu hikâyeyi anlatırken kahvedekiler de gülmekten bir hal oldular ama bizim Şeref Efendi hiç renk vermedi. Sanırım bana inanmadı dedim.

“Hayırdır Şeref Efendi benim hikâyeye inanmadın herhal.” deyince Şeref kendini toparladı:

“Emmi bunda ne var ki siz asıl benim başıma geleni bir dinleyin de görün.”

Bu söz üzerine ben de şaşırılmıştım. Merakla “Anlat hele.” dedik, Şeref de başladı anlatmaya:

Cenaze şoförlüğüne başlayınca ben gidip ilk müjdeyi bizim Cemil Hoca’ya verdim. O da çok sevindi ve bana o gün yine yemek ısmarladı. Neyse ben bu Cemil Hoca ile sıkı fıkı bir arkadaş oldum. Hoca ehli takva, derviş bir adam. Bana nasihat ediyor, beni dini konularda aydınlatıyordu. Neyse bir gün bizim patron beni aradı.

“Şeref acele neredeyse gel, bir cenaze var. Bunu İzmit’e götüreceksin.” dedi.

Ben de hemen sürdüm hastaneye. Baktım bizim patron kapıda beni bekliyor. Elime cenaze kâğıdını tutuşturdu. Sonra bana:

“Bak şimdi sen bu cenazenin namazını bir yerde kıldır. Biz peşinden geleceğiz. Bu adamın kimi kimsesi yok. Bir de bu, pavyonda içkiyi çok kaçırdığından ölmüş. Şimdi bunun namazını da kimse kılmak istemez. Ben senin yanına oğlunu da katacağım. Bunu İzmit’te aile kabristanlığına götürüp defnedin. Biz ta oraya gelmeyelim.” dedi.

Ben de sürdüm doğru bizim Hoca’nın bulunduğu camiye. Bizim patron ve birkaç adamı iki üç araba ile bizi takip ettiler. Yolda da Hoca’ya telefon ettim. O da tam eve gidecekmiş, durumu anlattım. Hoca sağ olsun beni kırmadı ve camide bekledi.

Biz de oraya varınca cenaze namazı için tabutu musallaya taşıdık.

Tam namaza duracağız Hoca ile benden başka kimse safa girmiyor. Hoca döndü arkada bekleyenlere:

“Yahu kardeşim bu cenazeyi sadece ikimiz mi

kaldıracağız? Neden abdest alıp safa girmiyorsunuz?” diye sitem etti.

Bizim patron, Hoca'ya:

“Hoca cenazede en az kaç kişi olacak, sen onu söyle.” dedi.

Hoca bu soru karşısında şaşırıldı. Ağzından “Hiç olmazsa üç kişi olsun.” lafı çıkar çıkmaz patron, cenazenin oğlu olacak adamlarla birisini daha zorla safa soktu.

Hoca dayanamadı:

“Ula hemşerim bunların abdesti var mı? Abdest almadan namaz kılınır mı?”

Bizim patron elini beline attı ve silahını göstere rek:

“Bak Hoca fazla konuşma da kıldır şu herifin namazını. Onlar doğuştan abdestli. Hem bu düzüyü bu kadar cemaat yeter.” demez mi?

Hoca benimle göz göze geldi. Ben hemen gözlerimi kaçırıp yere baktım. Zavallı hiçbir şey diyemedi. Ben de çok mahcup olmuşum ama patronun şakası yoktu.

Neyse namazı kıldık. Hoca cemaate döndü.

“Mevtayı nasıl bilirsiniz, hakkınızı helal ediyor musunuz?” diye sormaya başlamıştı ki patron:

“Tamam, Hoca kısa kes, bu herife kimse hakkını helal etmez, pisliğin tekiydi. Geberdi gitti işte, ateşi bol olsun. Şimdi sen uzun etme de bu bizim Şero ve mevtanın oğlu olacak şu sünepe ile bunu İzmit'e götürüp aile kabristanına defnedin. İtiraz istemem. Al şu zarfı, bize hakkını helal et. Cenazenin hakkına karışmam.” dedi.

Zavallı Hoca korkudan tık diyemediği gibi zarfı açıp içinde ne var ne yok diye de bakamadı bile. Biz üçümüz düştük yola, patron ve avanesi de kendi yollarına devam ettiler. Yolda hiçbirimizin ağzını bıçak açmıyordu. Tam Gebze'ye girecektim, hava birden karardı ve bir yağmur başladı ki o biçim! Sanki gökyüzü delinmişti. Şimşekler peş peşe patlıyordu. Hoca o zaman bir iki dua okudu. Sonra zarfı açtı baktı. Bana döndü:

“Şeref sana kızıyordum ama bu zarfta benim maşımın on misli para var. Allah razı olsun. Benim de çok ihtiyacım vardı bu paraya. Artık gönül rahatlığı ile sür arabanı. Biliyorum çok mahcup oldun ama takdiri ilahi böyle. Kul kulun imtihanına vesile olur. Vardır bunda da bir hayır.” dedi.

Yanımızdaki adam ise hiç konuşmuyor, ha bire uyukluyordu.

Neyse İzmit'e girdik ve bize söylenen mezarlığa vardık. Görevliye ölüm kâğıtlarını verince işlemleri yaptı. Mezarın hazır olduğunu da söyledi. Ye-

rini tarif etti. Allah'tan araba ile gidilebilecek bir parseldeymiş. Biz üçümüz mezarlığın içinde tarif edilen parselde doğru gidiyorduk ama henüz yağmur kesilmemişti. Parsele varınca Hoca ile aşağı indik. Gerçekten mezar kazılmıştı ama bir sorunumuz vardı. Mezarlığın içi ağzına kadar su doluydu ve yağmur sağanak hâlinde yağmaya devam ediyordu.

Tekrar arabaya binip beklemeye başladık. Bu arada bizim cenaze sahibi olacak öküz herif uyanı. Ağzını mağara gibi açıp esnedi, gerindi. Sonra etrafa bakındı mezarlıkta olduğumuzu anlayınca bana:

“Mezarlığa gelmişiz, neyi bekliyoruz?” diye sordu.

Ben de münasip bir lisan ile mezarın içinin su ile dolduğunu bu yüzden yağmurun kesilmesini beklediğimizi söyledim. Bu arada bizim Cemil Hoca da Kur'an okuyordu.

Adam önce saatine baktı ve bir küfür salladı. Sonra arabadan aşağıya indi, mezara baktı. Sonra arabaya geldi ve kapıyı açtı:

“Haydi, bitirelim şu işi de gidelim. Yağmurun kesileceği yok.” dedi.

Biz şaşırılmıştık.

Hoca:

“Kardeşim sen nasıl bir evlatsın? Su dolu kabre adamı nasıl gömeriz? Az bekleyelim zaten yağmur azaldı. Sonra defnederiz. Hem mezarlık görevlisinden yardım isteyelim. Üçümüz bu kadar toprağı oraya nasıl dolduracağız. Kabrin içinde mevtanın yerleştirileceği sapsular falan da var. Onu görevliler güzel yapıyor.” diye itiraz etti.

Adamın bir anda gözleri döndü. Sanki karşımızda Memati Baş vardı. Elini beline attı ve silahını çıkarıp:

“İnin lan arabadan! İkinizi de kuyularım kafamı bozmayın.” diye bağırdı.

Mecburen arabadan indik. Tabutu tutuşup mezarın yanına götürdük.

Adam:

“Atın lan tabutu mezarın içine!” diye bağırdı.

Hoca:

“Yahu arkadaş biz Hristiyan mıyız ki adamı tabutla gömüyoruz? Hem tabut sığmaz buraya!” diye yine itiraz etti.

Adam tabutun kapağına bir tekme vurup açtı. Sonra kefenin başucundan tuttu. Hoca'ya göz işareti yapınca o da ayaklarından tuttu. Ben de belindeki kuşağı yakaladım. Mezarın içine adamı salladık. Mevtayı çuval gibi sallarken kefen de çö-

zülmesin mi?

Hoca Efendi:

“Yahu ne yaptın? Sen Müslüman değil misin? Böyle cenaze defnedilir mi? Günahtır!” diye bağır-maya başladı.

Adam hiç cevap vermeden yerdeki küreği eline aldı ve kenardaki yarı çamur toprakları mezarın içine atmaya başladı. Daha bir iki kürek toprak at-mıştı ki...”

Bu sırada Şeref sanki olayı yeni yaşıyor gibi öyle bir heyecanlandı ki boğazı kurudu başladı öksür-meye. Kahvedekilerden de çıt çıkmıyordu. Hemen Şeref’e bir bardak su verdiler.

“Eee sonra?” diye herkes sormaya başladı.

Şeref terin suyun içinde kalmıştı. Ayağa kalktı ve iki elini masaya dayayıp:

“Ne olacak suyun içindeki cenaze hortladı!” dedi.

Hep bir ağızdan:

“Yok canım sen de, daha neler?” diye bağır-mışız.

Şeref:

“Meğer adam ölmemiş, alkol komasına mı gir-miş nedir, soğuk suyun içine girince cana geldi. Sonra da:

“Napiyorsunuz lan bana! Yetişin ümmet-i Mu-hammed adam öldürüyorlar!” diye bağır-maya başladı.

Bir de baktım bizim kabadayı bozması çakma Memati oracığa küt diye bayılıp düşmesin mi? Ben şaşkınlığımı atamamıştım ama Hoca gayet soğuk-kanlı bir şekilde:

“Bağırma hemşerim, biz seni öldü diye defnedi-yorduk. Şükür sağmışsın. Elini ver de seni çıkar-a-yım.” dedi.

Neyse adamı çıkardık dışarı. Kefeni beline peş-tamal gibi doladık.

Adam kendini toplayınca bize:

“Lan sizde din, iman, Allah korkusu yok mu? Su dolu kabre adam gömülür mü?” diye diklendi.

Hoca da:

“Kardeşim bize ne diyorsun, oğlum olacak herif bizi silahla tehdit etti. Nasıl bir evlat yetiştirmişsen artık!” diye cevap verdi.

Adam o anda yerde yatan çakma Memati’ye nef-ret dolu gözlerle baktı.

“Demek oğlum yaptırdı, ha!” dedi ve bir hamlede oğlunu ayaklarından çekip su dolu mezara atıver-di.

Bu defa biz şaşırmıştık.

“Lan adam evladını su dolu kabre atar mı?” diye bağır-mamla çakma Memati’nin ayılması bir oldu.

Babası olacak adam:

“Bu benim oğlum değil, güya korumamdı.” de-mez mi?

Şaşkınlığımız geçince hemen Çakma Memati’yi de kabirden çıkarıp arabaya attığımız gibi geri dö-nüp mezarlığı terk ettik.

Cemil Hoca yolda adama ve çakma Memati’ye çamaşır ve elbise aldı. İkisi de üzerini değiştirdi. Ben de patrona telefon edip durumu anlattım. Pat-ron da şaşırıldı. Meğer ölüm kâğıdı falan hep sah-teymiş. Olay duyulmasın diye adamı hastanenin kapsından içeri bile sokmamışlar. Boş bir ölüm kâğıdını doldurup kendileri imzalamış.

Neyse adamı İstanbul’a götürdük. Yolda bizi pat-ron karşıladı. Adamı ve ancak kendine gelen çak-ma Memati’yi alıp gitti.

Hayatımda böyle bir şey yaşamamıştım. Ben bir hafta kendime geledim. Meğer bizim Hoca’nın başına birkaç kere böyle şeyler geldiği için antren-manlıymış. O yüzden korkmamış.

Ona:

“Bak Şeref kardeş, hayat ile ölüm birbirine bir nefes kadar yakın. Dünya hayatına fazla bel bağ-lamamak lazım. Biz de kendimize düşen dersi alacağız, bu adam da... Umarım bu adam da artık kendine gelir.” dedi.

Gerçekten de adam on gün sonra beni buldu. Hoca’ya beraber gittik. Hoca adama bayağı bir na-sihatte bulundu. Adam o günden sonra her şeye tövbe etti. Düzgün bir adam olarak yaşamaya baş-ladı. Zaten varyetliymiş kısa zamanda kendini de ailesini de topladı.”

Lafın tam bu kısmında bizim meraklı kahveci araya girdi.

“Şeref abi adam daha yaşıyor mu?” diye sordu.

Şeref derin bir iç geçirdi.

“Adam o sene hacca gitti. Hem beni hem de bizim Hoca’yı da götürdü. Bu olaydan tam on yıl sonra cuma namazını kılarken sekte-i kalpten rahmete erdi. Cenazesine İstanbul’un yarısı katıldı. Götü-rüp İzmit’teki eski kabrine adamı defnettik.”

Şeref’in hikâyesi hepimizi önce güldürmüş sonra da düşündürmüştü. Ben de kendimi hikâyeci bi-lirdim amma el elden üstünmüş. Şeref’in hikâyesi hepimize güzel bir hayat dersi vermiş oldu.

Efendim ne demiş pirimiz Teyo emmi, ben de yalan da yok hılaf da. Olay aynen böyle oldu. Kalın sağlıcakla.

❖ Mehmet Pektaş

Yeni Atanan Öğretmenin İlk Dersi

Genç öğretmenin meslekte ilk günüydü. Birazdan sınıfa adım atacak ve ilk dersini verecekti. Kalbi küt küt çarpıyordu. Kapının önüne geldiğinde derin bir nefes aldı. Öğrencilerin karşısında acemiliğini belli etmek olmazdı. Heyecanını bastırmaya çalışarak kapıyı açtı. Öğrencilerin çoğu ayaktaydı. Bazıları birbirini kovalıyor, bazıları bağıra bağıra sohbet ediyor, bazıları da sıralara vuruyordu. Öğretmenin girişiyle birlikte sınıfın havası bir anda değişti. Ayaktakiler yerlerine geçti, oturanlar ayağa kalktı. Genç öğretmen sınıfın ortasına doğru ilerledi.

“Günaydın!” dedi. Öğrenciler hep bir ağızdan:

“Sağ ol!” diye karşılık verdiler. Ne güzel bir duyuydu bu. Yıllarca tam da bu anı yaşamak için beklemişti.

“Oturun çocuklar.” dedi. Tüm öğrenciler yerlerine oturdu. Öğretmen masaya doğru geçerken öğrencilere “çocuklar” diye hitap etmenin doğru olup olmadığını düşündü bir an. Lise öğrencileri yetişkin değillerse bile çocuk da sayılmazlardı. Bir dahaki sefere onlara “gençler” diye hitap etmeye karar verdi. Masaya oturup sınıfı baştan başa süzdü. Ne yapması gerektiğini staj döneminden biliyordu. Önce yoklama alınıp sınıf defteri doldurulacaktı. Öğrencilere:

“Sınıf defteri nerede?” diye sordu. Bir tanesi ayağa kalktı:

“Daha verilmedi hocam. Müdür yardımcısı yarın verecektmiş.” dedi. Genç öğretmen kendinden emin şekilde:

“Ya öyle mi? Bir dahaki derse defteri masada isterim.” dedi. Sınıfta bir kaynaşma başladı. Masaya birkaç defa vurup:

“Gençler kendi aranızda konuşmayın.” dedi. Sonra da ayağa kalkıp sınıfın arka tarafına geçti.

“Şöyle ilk sıradan başlayıp bir tanışalım bakalım.” dedi. Öğrenciler bu tanışma faslına alışık olduklarından hemen ilk sıradaki öğrencilerden birisi ayağa kalktı:

“Osman Karaçay.” dedi. Genç öğretmen:

“Şöyle tahtaya çık bakalım boyunu bosunu görelim.” dedi. Osman tahtaya çıkarken öğretmen sınıfa hitaben:

“Tahtaya çıkanlar, adını soyadını, ne olmak istediğini ve hayallerini anlatacak tamam mı?” dedi. Öğrenciler hep bir ağızdan:

“Tamam.” dediler. Öğretmen:

“Evet, Osman seni dinliyoruz. İsmi Osman Karaçay. Ne olmak istiyorsun, hayallerin, hedeflerin neler?” dedi. Osman hiç düşünmeden:

“Liseyi bitirmek hocam.” dedi. Öğretmen:

“Sonra?” diye sordu. Osman bu sorunun cevabını bilmiyordu. Omuzlarını kaldırdı.

Öğretmen:

“Üniversite?” diye sordu. Osman:

“Yok hocam.” dedi. Öğretmen birkaç soru daha sorsa da Osman’dan tatmin edici bir cevap alamadı:

“Tamam, Osman oturabilirsin.” dedi. Osman oturdu. Osman’ın yanındaki tahtaya çıktı:

“Adım Bilal Ünlü.” dedi. Öğretmen:

“Hayallerin?” diye sordu. Bilal de Osman’la aynı cevabı verdi:

“Liseyi bitirmek hocam.” Öğretmen:

“Liseden sonra?” dedi. Bilal bir an düşünüp:

“Ehliyet alacağım.” dedi. Öğretmen:

“Sonra?” dedi. Öğrenci omuzlarını silkti. Öğretmen üstelemedi:

“Peki, sıradaki.” dedi. Bilal yerine geçerken ikinci sırada oturanlardan birisi kalktı:

“İsmim Serdar Kara. Liseyi bitirip güvenlikçi belgesi almayı hedefliyorum.” dedi. Öğretmen:

“Güvenlikçi belgesi alıp ne yapacaksın?” diye sordu. Serdar:

“Bir yere işe girerim belki hocam.” dedi. Serdar’dan sonra onun sıra arkadaşı tahtaya kalktı:

“Hüdayi Demirci. Liseyi bitirip işe girmeyi hedefliyorum.” dedi. Öğretmen:

“Nasıl bir iş?” diye sordu:

“Asgari ücretli bir iş hocam.” diye cevapladı öğrenci. Öğretmen:

“Sonra?” dedi. Öğrenci biraz düşündü:

“Sonra askere giderim. Dönüşte yine aynı işte çalışırım.” dedi. Öğretmen öğrencilerinden istediği cevapları alamıyor, verilen cevapları çok basit buluyordu. Kızsa kızamadı, gülse gülemedi. Sabırla bütün öğrencileri dinleyecekti. Sıradaki öğrenci:

“Kemal Eker, liseyi bitirdikten sonra babamın tarla işlerine yardım edip askere gideceğim. Dönüşte ehliyet alıp kamyon şoförü olmayı hayal ediyorum.” dedi. Bir başkası:

“İsmim Ayşe Yavuz, liseyi bitirebilirim bitireceğim. Bitiremezsem evleneceğim, bitirirsem bitirince evleneceğim.” dedi. Öğretmen:

“Kiminle?” diye sorunca Ayşe:

“Bilmiyorum hocam, kısmet.” dedi. Ayşe’nin sıra arkadaşı Zeliha da hemen hemen aynı cevabı verince öğretmen gülmek için kendini zor tuttu. Akşam arkadaşlarına telefon açıp bugün yaşadıklarını anlatmalıydı.

Kim bilir onlar bu cevaplara ne kadar güleceklerdi? Tahtaya çıkan başka bir öğrenci:

“Kenan Dilmen. Okulu bir bitirelim hocam.” dedi. Kenan neşeli bir çocuğa benziyordu. Öğretmen bunu fark edince birkaç soru daha sormak istedi:

“İleride şöyle iyi bir iş sahibi olmayı istemez misin?” dedi. Kenan:

“Denizli’de tekstil fabrikaları işçi alıyormuş, dayıoğlu söyledi. Büyük ihtimal oraya giderim hocam.” dedi. Öğretmen:

“Şöyle bir araba hayalin falan yok mu?” dedi. Kenan:

“Var hocam. Şahin, Doğan gibi bir şey olsa çok güzel olur.” dedi. Öğretmen şaşkındı:

“Oğlum sıfır spor bir araba istemez misin?” diye sordu. Öğrenci:

“Yok hocam.” dedi. Öğretmen:

“Neden?” diye sorunca Kenan:

“Biz onun benzinine güç yetiremeyiz.” dedi. Öğretmen bu cevap karşısında elini alnına vurdu. Yalnız kendinin duyabileceği bir ses tonuyla: “Nasıl bir yere geldim ben Allah’ım?” dedi. Acaba bu öğrenciler genç öğretmenle dalga mı geçiyorlardı? Zil çalınca öğretmenin arkasından kahkahalarla gülecekler miydi? Genç öğretmenin aklına bu ihtimal gelince sınıfı şöyle bir süzdü. Hepsisi de gayet ciddi görünüyorlardı. Öğretmen Ali’ye eliyle yerine geç diye işaret etti. İçinden “Bunlara önce büyük hayaller kurmasını öğretmek lazım.” dedi. Masaya geçip sınıfa döndü:

“Ben sizden daha farklı hayaller duymak istiyorum. Sizin yaşitlarınızın fabrikalar kurmayı hedefliyor, siz fabrikada işçi olmayı hedefliyorsunuz. Sizin yaşitlarınız güneş enerjili araba üretmeyi hedefliyor siz ehliyet almayı hedefliyorsunuz. Yaşitlarınız en iyi üniversiteleri hedefliyor, siz liseyi bitirmeyi hedefliyorsunuz gerçekten şaşırımdım. Tanışmaya devam edeceğiz ama kimseden liseyi bitirmek gibi bir hedef duymak istemiyorum. Daha büyük hedefler düşünün.” dedi. Sıradaki öğrenci tahtaya çıktı:

“Mustafa Demir. Elektrikçi olacağım hocam. Okuldan sonra zaten elektrikçide çalışıyorum.” dedi. Öğretmen:

“Elektrik mühendisi olsan daha iyi olmaz mı?” dedi. Öğrenci:

“Olur, hocam da nasıl okuyacağım, bizimkiler beni okutamaz.” diye karşılık verdi. Öğretmen:

“Canım sen bir kazan onun da çaresi bulunur. Bir yerlerden burs bulursun.” dedi. Mustafa:

“Hadi iyi kötü okuduk diyelim hocam, sonra ne olacak? Üniversite mezunları hep işsiz.” dedi. Öğretmen bu sözün üstüne söyleyecek bir şey bulamadı:

“Sen yine de oku.” dedi. Sıradaki öğrenci:

“Gökhan Uğurlu. Okuldan sonra tamircide çalış-

ıyorum. Okul bittikten sonra da tamirci olacağım hocam.” dedi. Öğretmen:

“Makine mühendisi olsan daha iyi olur bence.” dedi. Öğrenci:

“Nasıl olayım hocam?” dedim. Öğretmen:

“Azmin elinden bir şey kurtulmaz. Gayret edersen neden olmasın? Geç bakalım yerine.” dedi. Tanışma faslına daha fazla devam edemedi. Sınıfa dönüp:

“Aranızda doktor olmak isteyen var mı?” diye sordu. Kimse parmak kaldırmadı. “Öğretmen olmak isteyen var mı?” dedi, yine kimseden ses çıkmadı. Bunun üzerine kendi hayatından örnekler vermek istedi. “Gençler bakın ben çalıştım çabaladım ve sonunda öğretmen oldum. Sizin içinizden de öğretmenler çıksa güzel olmaz mı?” dedi. Kimse tepki vermeyince bir öğrenciye:

“Sen söyle.” dedi. Öğrenci bilmem dercesine ellerini açtı. O anda birisi parmak kaldırdı. Öğretmen ona söz hakkı verdi. Öğrenci:

“Hocam, öğretmen olmak için kaç sene okumamız lazım.” dedi. Öğretmen biraz olsun umutlandı:

“Liseden sonra dört yıl daha okumanız lazım. Eğer okulu uzatmazsanız tabii.” dedi. Öğrenciler ‘okulun uzaması’ni ilk defa duyuyorlardı. İçlerinden biri:

“Okul nasıl uzuyor hocam?” diye sordu. Öğretmen onların anlayabileceği şekilde anlatmak istedi:

“Sınıfta kalmak diyelim.” dedi. Bir başka öğrenci:

“Hocam siz uzattınız mı?” diye sordu. Öğretmen önce bu soruya nasıl cevap vereceğini bilemedi. Kendisi okulu uzatmıştı. Keşke sınıfta kalmak demeseydim, dedi kendi kendine. Uzatmadım dese ne olurdu? Vicdanı öğrenciye yalan söylemeye razı olmadı:

“Bizim bölüm çok zordu. Okulum iki ders yüzünden bir yıl uzadı.” dedi. Birkaç öğrenci tebessüm etti, yanındaki arkadaşıyla fısıldaşanlar oldu. Öğretmen buna bozulsa da belli etmedi.

“Kendi aranızda konuşmayın.” dedi. Birisi:

“Beş yılda mı bitirdiniz okulu hocam?” dedi. Öğretmen:

“Evet.” dedi. Bir başka öğrenci:

“Okul bitince hemen öğretmen mi olunuyor hocam?” dedi. Öğretmen:

“Tabii okul bitince öğretmenlik diploması alıyorsunuz ama bir okulda görev yapabilmek için KPSS’ye girmeniz lazım.” dedi. Bir başka öğrenci:

“KPSS ne hocam?” dedi. Öğretmen çocuklarda az da olsa bir ilgi uyandırdığı için memnundu:

“Kamu Personeli Seçme Sınavı. Üniversite mezunları devlet memuru olmak için bu sınava giriyorlar.” dedi. Bir öğrenci:

“Sınava giren herkes göreve başlıyor mu hocam?” dedi. Öğretmen:

“Olur mu öyle şey! Herkes atanacak olsa neden

sınav yapılsın ki, bazıları sınavı geçiyor, bazıları geçmiyor. Tekrar tekrar sınava giriyor. Sınavı geçenler de ayrıca mülakata giriyor.” dedi. Aynı öğrenci:

“Mülakat ne hocam?” diye sordu. Öğretmen

“Sözlü sınav” dedi. Öğrenci:

“Bir de sözlü mü var?” dedi. Öğretmen başını salladı. Çocukların içinde üniversite okuma arzusu uyandırmak isterken onların gözünü iyice korkuttuğunu düşündü. Bu konuyu açtığına çoktan pişman olmuştu Masaya birkaç kere vurarak sınıfı susturdu.

“Kendi aranızda konuşmayın. Soracağız bir şey varsa bana sorun.” dedi. Bir öğrenci:

“Hocam siz sınavı ilk girişte kazandınız mı?”

Öğretmen bu soruya da doğru cevap verip vermeme konusunda tereddüt etti. Çünkü kendisi yedi yılda atanmıştı. Atanincaya kadar anasından emdiği süt burnundan gelmişti. Yapmadığı iş kalmamıştı. Ama ne olursa olsun öğrenciye yalan söylemeyecekti:

“Hayır” deyip konuyu kapatmak istedi. Aynı öğrenci:

“Kaçınıcı yılınızda atandınız hocam?” dedi. Öğretmen boğazına bir şey kaçmış gibi birkaç defa öksürdü. Bir hevesle aldığı takım elbisenin ceketini çıkardı, kravatını gevşetti. Yüzünün yanmaya başladığını hissediyordu. Pencerelerin açık olduğunu görünce:

“Kapıyı da mı açsak biraz?” dedi. Ön sıradaki öğrencilerden birisi koşup kapıyı açtı. Öğretmen biraz olsun rahatlamıştı.

“Evet çocuklar nerde kalmıştık?” dedi. Ön sıradaki gözlüklü öğrenci:

“Kaçınıcı yılda atandığınızı söylüyordunuz hocam.” diye atladı.

Öğretmen sesi titreyerek:

“Yedi...” diyebilirdi. Öğrenciler, şaşkıncı. Bazıları tepkisini gizleyemedi:

“Yuh!”, “Gerçekten mi?”, “Ne kadar zormuş!”, “Üff”, “Ölme eşeğim...”

Öğretmen masaya vurarak öğrencileri susturdu:

“Ne sandınız gençler! Ben bir şekilde atandım ama yüz binlerce üniversite mezunu öğretmen atanmayı bekliyor. Bizim bölümden her sene az da olsa atama oluyor. Kimi branşlarda hiç atama yok. Bazıları, özel okullarda, dershanelerde asgari ücretten daha düşük maaşla çalışıyor. Çoğu onu da bulamıyor. Keşke üniversite okumasaydım diyen on binlerce, yüz binlerce insan var bu ülkede. İnsanlar ilköğretimden sonra meslek sahibi olmadıklarına pişmanlar.”

Öğretmen daha çok şey söyleyecekti ama öğrencilerin geleceği dair hedeflerini, planlarını hatırladı ve bir anda sustu. Saatine baktı daha dersin bitmesine vakit vardı. Masanın başına geçip öğrencileri serbest bıraktı. Sınıftan çıkarken kendisini çok yorgun hissediyordu.

❖ Azade Turab

Firik Emmolu

Darı ektim Çukurova düzüne
Firik yiyek gelde buyur emmolu
Bir şelek sermişim mangal közüne
Gab garın eyice doyur emmolu

Diş geçmiyor slaj oldu evvelki
Hasır değil döşsek sereriz gel ki
Davetiye versem ulaşmaz belki
Bi zahmet eş dosta duyur emmolu

Anyadan gonyadan dünyadan fasıl
Közde mi suda mı seversin nasıl
Çay demlerim uzar gider velhasıl
Köz küllenir uyku uyur emmolu

Davettir umuma umum gel bize
İlaç olur yaşlı gence fersize
Beş dakika sonra hazır servise
Geç kalma kalırsan soğur emmolu

Eski tat yok gibi bu böyle kesin
Yaz günü en kıyak en doğal besin
Yeşillik namına yol getir yesin
Danalar aç ise goyur emmolu

Tarifi namümkün firik yemesi
Sanırsın bu sene darı senesi
Geç kalan ‘avucun yalar’, demesi
Ön sıradan yerin ayır emmolu

Firiğin sezonu biter bilinsin
Muhabbet ehline fasıl dibisin
Kebabın yanında ayran gibisin
Duyanlar gelmesse sağır emmolu

Su verdim dibine karışmış hatlar
Uzağı yakını muhterem zatlar
Biçer giremesse elimde patlar
Az biraz arazi bayır emmolu

Hiç hesap tutmadım kaç kâr zarar da
Azade çok satır çok şey yazar da
Akçe kullanılmaz bizim pazarda
Sadaka-i cariye hayır emmolu

❖ Kenan Yavuzarslan

Putin'e Döndü

Yurtiçi Kargo'yla gelmişti çeyiz
Sandık açılmadan çetine döndü
Hatun diye aldık, oldular reyiz
Hepsi iki günde rutine döndü

Nereye meyletsem civarı kafes
Verirken nâr oldu aldığım nefes
Prenses Diana sandığım herkes
Duvağı açınca Putin'e döndü

Lisan kazık attı neylesin şair
Kafası karıştı sevdaya dair
Elif ile başlasa da her şiir
Alfabe karıştı Latin'e döndü

Kimisi dağladı kimisi yaktı
Kimisi bilekten çarmıha çaktı
Hepsi kulağıma küpeyi taktı
Ahvalim gerdanlık setine döndü

Ne neşemiz kâfi ne hüznümüz tam
Mecnun etmediler, bıraktılar ham
Her akşam sofrada yediğimiz gam
İçtiğimiz aslan sütüne döndü

❖ Erdoğan Öner (Vakâri)

Hınzır

Bir adam tanırım, cimri mi cimri
Elini cebine sokmuyor hınzır
Kışın soğuklarda geçiyor ömrü
Ateşe çakmağı çakmıyor hınzır

Cimrilikten yemek yemek zor gelir
Masraf çıksa, dünya ona dar gelir
Eksiği gidermek sanki ar gelir
Korkudan eksiğe bakmıyor hınzır

Eller et yedikçe yalanır durur
İşleri düşene bulanır durur
Aç eşek, kötenle dolanır durur
Motorla tarlayı ekmiyor hınzır

Cimrilik işlemiş içine hörtük
Banyoda sabun yok, yetiyor kirtik
Giydiği elbise, on yerden yırtık
İplik gider diye dikmiyor hınzır

Hâlbuki parası var binlik binlik
Sorarım, böyle mi olur insanlık
Odasına girsen, her yer karanlık
Akşamları lamba yakmıyor hınzır

Vakâri'yle bir çay içmemek için
Yemeği az yiyor, saçmamak için
Her zaman çeşmeyi açmamak için
Bulaşık suyunu dökmüyor hınzır

Bizim Mahalleye Üniversite Açılıyor

Her tarafa üniversite açılmasından duyduğum rahatsızlığı belirtmek için Feysbuk'ta şöyle bir paylaşım yaptım: “Torun büyüünceye kadar bizim mahalleye de bir üniversite yapılırsa nasıl olsa. Evden gelir gider yavrucağ.” Ertesi gün de eğitim kalitesinin gitgide düşmesine tepki olarak “Mahalleye üniversite açılırsa torunun veli toplantılarına bizzat ben giderim, beslenme çantasını babaannesi hazırlar.” yazdım.

Bu paylaşımları yapmamın üzerinden birkaç gün geçti. Sabah evden çıkınca ceplerimi yokladım. Cigaram bitmiş. Bizim köşedeki bakkaldan bir cigara alayım dedim. Bakkalın önünde büyüklü, küçüklü bir sürü boş koli vardı. Kolileri ayaklarımla sağa sola iteleyerek yolu açtım. Tam içeri girerken camdaki bir yazı dikkatimi çekti: “Öğrenciye Karalüferli Kiralık Dayre. Müracat: Burası.” Hasan mahallenin 40 yıllık bakkalı. Varı yoğu bu bakkal dükkânı ve üst kattaki evi. Herhalde bir tanıdığına dairesi diye düşündüm. İşin asıl tuhaf kısmı bizim mahallede daire kiralayacak öğrenci olmaması.

Selam verip içeri girdim. İçeride Bakkal Hasan ve oğlu Kerem harıl harıl raflara ürün yerleştiriyor. Boşalan kolileri de kapıya doğru atıyorlar. İşe öylesine dalmışlar ki beni bile fark etmediler. Ben şimdiye kadar Hasan'ın böyle çalıştığını hiç görmedim. Hani bir laf vardır ya “aylak bakkal orasını burasını tartar” diye, bu söz tam bizim Hasan için söylenmiştir. Yanlarına iyice yaklaşıp:

“Kolay gelsin.” diye bağırdım. Hasan bana doğru dönüp:

“Oo Şakir abi, hoş geldin. Sen şöyle geç, hemen geliyorum.” dedi. Elindeki bisküvileri rafa tıktırdıktan sonra oğlu Kerem'e:

“Oğlum tabureye çık geri kalanını da en üst rafa yerleştir. Hadi bakayım oyalanma.” dedi. Ben bu arada her zaman olduğu gibi tezgâhın arkasındaki iskemlelerden birine oturdum. Hasan, koşar adım dükkândan çıkıp diafonun düğmesine bastı. Çaycının boğuk sesi duyuldu.

“Evööt!”

“Bakkala üç çay...” Hasan çayı söyledikten sonra dışarıdaki kolileri çiğneyip çiğneyip ekmek dolabının önüne doğru attı, yolu açtı. Sonra hızlıca yanıma gelip iskemleye oturdu. Kan ter içinde kalmıştı. Önlüğünün cebinden çıkardığı peçeteyle yüzünü, gözünü, ensesini sildi.

“Hayırdır Hasan, ne bu halin?” dedim.

“Sorma Şakir abi.” dedi, derin derin nefes alıp veriyordu.

Çaylarımızı yudumlarken Hasan biraz olsun

sakinleşmişti:

“Yahu Hasan kiralık daire kimin?” dedim.

Hasan:

“Benim Şakir abi.” dedi. Şaşırdım.

“Senin dairen mi vardı?” diye sordum.

“Hem var, hem yok Şakir abi. Sen yabancı değilsin.” dedi. Sağına soluna bakındı, etrafta bizden başka kimsenin bulunmadığından emin olduktan sonra işaret parmağını “yaklaş” anlamında oynattı. Gizli bir şey söyleyeceği belliydi. Hasan'a doğru yaklaştım. Hasan alçak sesle:

“Benden duymuş olma mahalleye üniversite açılacak.” dedi. Birden irkildim, kendimi geri çektim:

“Yapma yahu!” dedim. Hasan hemen sus işareti yapıp sonra eliyle “gel” işareti yaptı. Yeniden yaklaştım:

“Milletin gözü açılmadan, şu bizim depoyu boşaltıp öğrenciye kiraya vereyim diyorum. Sabahtan beri depodaki malları raflara yerleştirmeye uğraşıyoruz.” Hasan'ın bahsettiği depo gün güneş görmeyen ufacak bir yerdi.

“Hasan orada yaşanır mı, penceresi bile yok?” dedim.

“Abi, kafamdan planı çizdim. Kalan malları bir tarafa istifleyip bir yatak bir dolap sığacak kadar yer ayarlarsam, arkadan bir pencere açtıracam. Arayı yutonkla, alçıpanla olmadı suntaıyla bölüp bir köşeye tuvalet, banyo bir köşeye de ufak bir mutfak yaptım mı tamamdır. Bu işlerde acele etmek lazım. Üniversiteyi diken yarın yurdu da diker. Avucumuzu yalarız.”

“Hasan buraya üniversiteyi yapan bir de AVM yaparsa o zaman görürsün gününü. Depoyu kiraya verip üç kuruş kazanayım derken bakkaldan da olma.” dedim. Hasan'ın yüzü gözü değişti.

“Aman Şakir abi, ağzından yel alsın.” dedi. Bir süre sessizlik oldu. Hasan, çayından son bir yudum çekip:

“Olur mu olur Şakir abi, o yüzden acele etmek lazım. Şu bir iki sene ne kaptık kaptık. Dükkâna da bir tost makinesi alıp sucuklu, kaşarlı tost falan mı yapsak acaba? Bu bizim oğlanın okuyacağı yok, bari bir işe yarasın.”

“Yahu Hasan bu mahallede senden gözü açık adam yok ama kırk yıldır ne birikim yapabildim, ne yatırım. Keşke kafan kadar vücudun da çalışsaydı.” dedim. Gülüştük.

“Bir cigara ver. Gidiyorum ben.” dedim. Başka zaman olsa Hasan kolumdan tutar bırakmazdı, bu defa öyle yapmadı. Cigarayı verdiği gibi oğlunun yanına ürün yerleştirmeye koştu.

Dışarı çıkıp sakalımı kaşıya kaşıya yürümeye

başladım. Aklım Hasan'ın anlattıklarındaydı daha doğrusu mahalleye açılacak üniversitedeydi. Hasan bir yerden kesin duyum almasa kılını bile kıpırdatmazdı. Bu düşüncelerle berber Hamdi'nin dükkânına vardım. İçeride birkaç kişi vardı. Berber koltuğunda bizim Selami Hoca oturuyordu. Yüzünün bir tarafı tıraş edilmiş, öbür tarafı köpüklüydü. Berber Hamdi, Selami Hoca'yı unutmuş elindeki usturayı sallaya sallaya içeridekilere bir şeyler anlatıyordu.

"Şu koltuğun yanına iki koltuk daha atacağım. Şu köşeye de bir koltuk bir tezgâh... Etti mi dört. Yanıma en iyisinden üç eleman alacağım. Bizim çırak Samet'in yanına bir çırak daha... İçeriye güzelce dekore ettireceğim. Dükkânın ismini de değiştirip afilli bir tabela "Fakülte Kuaför Salonu" Öğrenciler dükkânının önünde sıra olacak sıra! Ondan sonra kim tutar beni!" Hamdi anlattıkça heyecanlanıyor, heyecanlandıkça anlatıyordu. Hamdi'yi pürdikkat dinleyen Lütfü Bey, sehpanın üzerindeki gazeteyi eline alıp bacak bacak üstüne attı. Umursamaz bir tavırla gazeteyi açarken:

"Oğlum bu senin dediğin hep parayla olur." dedi. Hamdi:

"Ben o işi de hallettim. Öğleden sonra bankaya gidiyorum. Garanti'de bizim hanımın amcasının oğlu var Ümit. Bireyselde çalışıyor. Gelsin kredi ayarlarımız demiş?" Lütfü Bey:

"O zaman bir şey diyemem." dedi. Berber koltuğunda yüzünün yarısı tıraş edilmiş halde bekleyen Selami Hoca:

"Hamdi, benim tıraşı bitirsen..." dedi. Hamdi:

"Hocam kusura bakma lafa daldık." deyip Selami Hoca'yı tıraş etmeye devam etti. Hamdi, kendisini iyice kaptırmış, sürekli dükkânda yapacağı düzenlemelerden bahsediyordu. Nihayet sıra bana geldi. Üniversite işine bir türlü inanasım gelmiyordu. Berber koltuğuna oturunca:

"Yahu Hamdi bu işin aslı var mı?" dedim.

"Aslı olmaz olur mu abi? İmzalar atılmış, rektörü falan atanmış, bugün yarın resmi gazetede yayımlanacak." dedi. Arkadan Şemsi lafa girdi:

"Şakir, bizim gelin televizyonda görmüş. Alt yazı geçmiş yeni üniversiteler açılacak diye." dedi.

"Kampüsü nereye yapacaklar ki?" dedim. Hamdi:

"Benden duymuş olma da bizim çocukların top oynadığı arsa yok mu, ha işte oraya yapılacakmış." dedi.

"Orası biraz ufak değil mi?" dedim.

"Ne ufağı abi, on kat yirmi kat çıkarlar." dedi

"Doğru söylüyorsun." dedim.

"Bu fırsat adamın ayağına bir defa denk gelir. Yarın buralar altın olacak. Senden önce iki kişi geldi. Adamlar emlakçıymış, kiralık, satılık gayrimenkul arıyorlar. Buralarda hiç yok, deyip savdım. Şu karşıki

boş dükkânları sordular oralar tutuldu dedim."

"Kim ne yapsın oraları Hamdi avuç içi kadar yer?" dedim.

"Şakir abi, sen ne diyorsun dükkânın birini fotokopici, birini çığ köfteci birini de emlakçı yapacaksın. Para basar para!" dedi.

Tıraş olduktan sonra kahveye doğru yürümeye devam ettim. Pideci Osman'ın önünden geçerken Osman içerden koştu geldi. Koluma yapıştı:

"Şakir abi, Allah'ını seversen iki dakika gel bir şey danişacağım sana." dedi. Dükkâna girdik.

Osman:

"Abi, üniversite açılıyormuş. Ben de pideciliği bırakıyorum. Kararsız kaldım sence burada pizzacı mı yoksa burgerci mi daha iyi olur?" dedi.

"Osman'ım sen pideci olarak kal. Pizzacıyı, burgerciyi zaten açan olur, sen de hocalara, çalışanlara hitap edersin." dedim. Bir an duraksadı.

"O da doğru ama onlar zaten içeriden yer, içer. Ben en iyisi pizzacı açayım." dedi.

"Sen pizza yapmasını biliyor musun peki?" dedim.

"Ne varmış pizza yapmakta! Hamurun üzerine peynir, zeytin, sucuk, salam doğrayıp sürerim fırına." dedi. Oradan da kalkıp kahveye vardım. İçeri girince ne görsem iyi? Bizim kahvenin müdavimleri Murtaza'yı aralarına almışlar:

"Yapamazsın, olmaz, izin vermeyiz!" diye bağırıyorlar. Murtaza da:

"Size soran yok, yapacağım!" diye bağırıyor. Bizim Hayri, Murtaza'nın yakasına yapıştı, Kel Mehmet sandalyenin birini havaya kaldırdı. Baktım ki ortalık karışacak. Araya girdim. Kel Mehmet de sandalyeyi yerine bırakıp:

"Şakir, şu gerzeğe birşey söyle. Kahveyi kapatacağım diyor." dedi. Murtaza yakasını kurtarınca:

"Karışmayın benim işime." deyip ocaklığa doğru gitti.

"Meğer Murtaza, üniversite açılacağını duyunca kahveyi cafeye çevireceğim diye tutturmuş. "2 liraya çay, 3 liraya kahve içtiğiniz yeter. Bundan sonra çay 15 lira, kahve 30 lira." demiş. Bizim arkadaşlar da "Burası cafe olursa biz giremeyiz." diye isyan etmiş.

O sıra muhtar geldi. Muhtara şu işin aslını astarını bir sorayım diye düşündüm. Onu bir köşeye çekip usulca sordum. Bekir herkese duyurmak istercesine bağıra bağıra:

"Benim sayemde geliyor üniversite." dedi. Sonra sesini alçaltıp:

"Şakir abi aman bana destek çık, üniversite gelince burası belediye olur. Ben belediye başkanı olayım. Seni de görürüm." dedi.

Kahvede akşama kadar üniversite muhabbeti döndü durdu. Akşam eve varınca gözüme uyku girmede. Gecenin bir yarısı kalkıp balkona çıktım, bir sigara yaktım. Sabahı bekleyemedim. Alt katta

oturan oğlum Mesut Bahtiyar'ı aradım, yatağından kalktı geldi:

“Oğlum mahalle kaynıyor. Üniversite açılacaktı. Bu işlerde elini çabuk tutan kazanır. Bakkal Hasan, depoyu boşaltıp öğrenciye kiraya verecek, berber Hamdi, dükkânı büyütüyor, Murtaza kahveyi kafeye çevirecek. Muhtar Bekir, belediye başkanı olacağı diye hop oturup hop kalkıyor. Biz de gözümüzü açalım. Kesemizi dolduralım.” dedim. Oğlan karışında uyukluyor. Dürttüm.

“Hıh! Biz ne yapacağız baba?” dedi.

“Yurt açacağız. Ben kafamda projeyi yaptım. Bodrum kattaki kiracıyı çıkaralım. Çatı katındaki eşyaları boşaltalım. İkimiz de kiraya çıkalım. Şu karşımızda Necmi'nin daireleri, iki senedir bomboş duruyor. Yedi yüz, yedi yüz elli veren olsa hemen kiralayacak. Ben onu beş yüze razı ederim. Bir iki sene orada otururuz. Her kata yirmişer kişi koysak bu apartman seksen kişi alır. Ben askerde koğuşçuydum, benden çok iyi müdür olur. Ananla, gelin yemek, temizlik işini yapar. Sen de getir götür işine bakarsın. Üçer bin liradan versek, aylık iki yüz kırk bin, yarısı masraf olsa, temiz yüz yirmi bin lira kalır. Ne dersin?” Parayı duyunca oğlanın uykusu açıldı, beni can kulağıyla dinlemeye başladı:

“Hemen yapalım babacığım.” dedi.

“Yapalım da bu iş için malzeme lazım. Yataktır, bazadır, dolaptır. Var mı birikmişin?”

“Ne gezer baba?” dedi.

“O zaman bu iş yatar.” dedim.

“Baba sizin hac parasını bu işe yatıralım. Kaç senedir çıkacağı yok.” dedi.

“Oğlum o parayı anan vermez.” dedim.

“Bir deneyelim.” dedi.

“Sabah ola hayrola, sen git yat. Sabah bir konuşalım.” dedim. Hanıma meseleyi nasıl açsam diye düşünürken oğlanla gelin çıktı geldi. İkisinin de gözleri parlıyordu. Belli ki Mesut Bahtiyar, hanımına meseleyi anlatmış ve onu ikna etmişti. İş bizim hanımın ikna olmasındaydı. Şükran, Nuh diyor peygamber demiyordu. Sonunda kiraya çıkıp apartmanı yurt yapma işine ikna oldu ama hac parasının bu işe yatırılmasına katıyen razı olmadı. Son çare aklıma memleketteki tarlalar geldi. Hemen çantamı hazırlayıp yola çıktım. Evdekilere çatıdaki eşyaları ben gelene kadar boşaltmalarını söyledim. Bodrum kata inip kiracıdan evi hemen boşaltmasını istedim.

Memlekette fiyatı uygun tutunca bizim tarlalar hemen satıldı. Bir haftada işlerimi halledip döndüm. Sıradaki iş, birinden Necmi'nin numarasını almak ve karşımızdaki kiralık daireleri tutmaktı. Evin önüne geldiğimde bir de baktım ki kiralık dairelerin penceresinden devasa bir afiş sarkıtılmış. “KAMPÜS EMLAK'TAN ÖĞRENCİYE KİRALIK DAİRE”

yazıyor. Numarayı aradım, karşımdaki:

“Kampüs Emlak buyurun.” dedi.

“Necmi sen misin kardeş?” dedim.

“Ben Alp efendim size nasıl yardımcı olabilirim?” dedi. Binayı tarif ettim:

“Necmi Bey'in daireleriyle biz ilgileniyoruz. Ofisimize buyurun hem kahvemizi için hem görüşelim.” dedi.

“Ofis nerede?” dedim.

“Kuaför Hamdi'nin karşısındayız efendim.” dedi. Şaşkınlıktan ne diyeceğimi bilemedim. Telefonu kapattım. Biraz ilerleyince gerçekten de bizim berber Hamdi'nin karşısına bir emlakçı, emlakçının bir tarafına fotokopici, diğer tarafına çiğ köfteci açıldığını gördüm. Benim beş yüz lira gözüyle baktığım yere emlakçı on iki bin, artı üç aylık peşin, depozito ve bir kira komسیون istedi. Bu fiyata tutmam mümkün değildi. En iyisi Necmi'nin numarasını bulup kendisiyle görüşmekti. Kahveye vardım, birkaç kişiye sordum. “Bilse bilse muhtar bilir.” dediler. Muhtarı aradım, o da tam kahveye geliyormuş. İki dakika geçmeden muhtar, başı önde içeri girdi, karşıma oturdu. Dokunsan ağlayacak gibiydi. Bu sırada Murtaza elinde tepsiyle geldi:

“Haydi bakalım çaylar! Üniversite açılınca 15 liraya içemezsiniz bu çayı.” dedi. Muhtar başını kaldırdı:

“Üniversite falan yok.” dedi. Kahvede bir anda hayat durdu. Derin bir sessizlik oldu. Sessizliği yine Murtaza bozdu:

“Ne demek yok muhtar?”

“Basbayağı yok. Üniversite yapılacak arsanın sahibiyle görüştüm.” dedi. Birisi atladı:

“Onun haberi yoktur.”

“Haberi yoktu ama benim sayemde haberi oldu.” Bir başkası:

“Nasıl yani?” diye sordu. Bizim muhtar gözü açıklık edip üniversite yapılacak arsayı bedelinin iki misli paraya satın almaya kalkmış. Arsa sahibi muhtarın ısrarla arsayı almak istemesinden şüphelenmiş. Sormuş soruşturmuş, üniversite dedikodusunu duymuş. Üşenmeyip Ankara'ya kadar gitmiş, işin aslını astarını araştırmış. Böyle bir şeyin olmadığını öğrenmiş. Muhtara da efendice anlatmış. Üç otuz paraya tarlaları sattığımla kalmıştım. Tepem attı, ayağa kalkıp:

“Kim çıkardı lan bu dedikoduyu?” diye bağırdım. Herkes birbirine bakıyordu. Muhtar:

“Valla bana Murtaza söyledi.” dedi. Murtaza da Kel Mehmet'ten duymuş. Dedikodunun ucu çorap söküğü gibi geliyordu. İnternet, Feysbuk lafları dolaşmaya başladı. Baktım ki kabak benim başıma patlayacak. Hemen ayağa kalktım:

“Arkadaşlar ben yol yorgunuyum, müsaadenizle biraz istirahat edeceğim.” deyip evin yolunu tuttum.

❖ Zekeriya Çakabey

Hocadaki Dilemma

Sen bir öğretmensin Süleyman Hoca'm. Öğretmen ne demek? Kutup yıldızı demek, rehber demek, güneş demek. Sen neyle uğraşıyorsun?

Cinle uğraşıyorsun, şeytanla uğraşıyorsun. Sen ne yapacaksın cini, şeytanı? Hem bunlarla uğraşıyorsun hem de cin de şeytan da yok diyorsun. Yoksa niye uğraşıyorsun?

Sonra da kapı pencere açık kalıp rüzgâr üstündeki yorganı savurunca cinler başıma çöktü diye korkudan ödü'n patlıyor. Madem korkuyorsun niye başka birine anlatıyorsun? Atalar dememiş mi? "Deme dostuna, der dostuna."

Tabii bu laf köylünün diline bir düştü. Allah kimseyi köylünün diline düşürmesin. Küçük yer; su doldururken, ekmek yaparken, mal sağarken satar da satar. "Süleyman Hoca cinden korkmuş, Süleyman Hoca cinden korkmuş." diye diye adı kaldı "Cin Sülemen." Ah Hoca'm ah!

Bu sözleri duyan Yunus Hoca'm küplere bindi. Yunus Hoca'm köyün imamı. O zaman köylerde kadrolu imam yok. Okumayı ve namaz surelerini bilen biri tutulur, hane başı atılarak aylığı ya da yıllığı her neyse ödenir. Ama Süleyman Hoca'ya köylü sahip çıkar. Yoğurt gönderir, yemek gönderir, sıcak kömbe gönderir. Kim iyi bir yemek yapsa mutlaka imamı ve öğretmeni yemeğe çağırır.

Süleyman Hoca bir ev tuttu orada kalır. Yunus Hoca da rahmetlik dedemin keçeli bir odası var, orada kalır.

Çalışkan, gayretli, elinden geleni yapıyor ama Süleyman Hoca gibi onun da yanlamasına giden bazı aykırı düşünceleri var. Nasıl mı?

"Sakin..." der "Aya çıktı demeyin. Maazallah dinden çıkarsınız!"

Kısık köyü, saflığın ve samimiyetin bozulmamış olduğu küçük, şirin bir köy. Hane sayısı azdır. Haf-tada bir gün, bir ev yemek yapar ve hocayla, öğretmeni çağırır. Onlarsız sofraya kurulmaz. Onlar da bir araya geldiklerinde ne nedir, nasıl oluyor, nerede yanlış yaptık? Yok! Şarlak'ın dik yalımları gibi her biri ayrı dünyalarda somurtur somurtur giderler.

Yoklamayı yaptım, öğrenci sayısı belli. Bir kız öğrenci okula gelmemiş. Tabii okul küçük, sınıf bir tane. Öyle kaç kişi okula gelmedi değil; kim okula gelmedi diye sorar öğretmenimiz.

Süleyman Hoca geldi. Biz asker gibi dikildik, eller yanlarımızda yapışık. Bizi böyle gördüğü zaman gururlanır, kendine bir çeki düzen verir. Biz-

leri şöyle bir süzdükten sonra ceketinin düğmesini ilikleli ve gözlerini yumarak "Günaydın." dedi.

"Sağ ol." dedik biz de.

"Siz de sağ olun, oturun." diyerek bizlere komut verdi. Kendisi de sandalyesine oturdu, yoklama defterine baktı.

"Muteber yok mu başkan?" diye sordu.

"Yok öğretmenim." dedim.

"Niye gelmedi?" diye sordu.

Sınıftaki kızlardan biri parmağını kaldırarak:

"Okumaya gitti öğretmenim."

Süleyman Hoca'nın dudakları hafif titremeye başladı. Sinirlendiği zaman hep öyle olurdu. Konuşması hafif pelteğimsi bir hâl alırdı. Canı sıkıldığı zaman her zamanki hâlinin tekerrürüydü bunlar. Bana doğru döndü:

"Okul varken nasıl gider başkan?" dedi.

"Ben ne bileyim öğretmenim." dedim.

"Ne bileyimmiş! Sınıf başkanı değil misin oğlum, bilmek zorundasın." diye aksilendi. Ters ters suratına baktı sanki ben göndermişim gibi. "O zaman git getir, hem de öğrenmiş olursun, pis herif!" dedi.

Sınıf başkanı olarak "Tamam." dedim. Kafam bozulmadı desem yalan olur. Ama öğretmenime de bir şey deme durumum olamaz ki. Hem beni güzel bir pataklar, bu yetmiyormuş gibi dedemden de nasibimizi alırız.

Merdivenleri indim, bir baktım temizlik kolu başkanı da arkamdan geliyor. Durdum suratına ters ters baktım.

"Ne o tanıyamadın mı?"

"Tanıdım tanıdım da nereye böyle?"

"Muteber'i getirmeye."

"Ben de geleyim, birlikten kuvvet doğar!" diyerek düştü peşime.

"Ulan oğlum her şeye burnunu sokuyorsun, bir gün o burnunu..."

Tartışa tartışa caminin kapısına geldik. Oğlan hiç aldırış etmiyor, ben sinirlenince de bıyık altından pişmiş kelle gibi sırtıyor. Çocuk okutulan yere tahtadan yapılmış merdivenle çıkılıyor. Köy yerinde buna "süllüm" diyorlar. Tam süllümün önüne geldik. Baktım ki bu benden önce niyetleniyor. Bir omuz vurdum, yuvarlandı bir kenara, ben atlardım merdivene.

Aceleyle merdivenleri çıkar çıkmaz, açtım kapıyı. Hocaların eskiden işde ışınlarından yapılmış, bir uçtan bir uca yeten çubukları olurdu. Nasıl

girdiysem içeri: “Ulan ahıra mı giriyorsun!” diye arka arkaya üç defa başıma çubuk çarpıverdi. Saçlarımız sıfır makine tıraşı. Merdivenden nasıl atladığımı bilmiyorum. İki elimle çubukların geldiği yeri üfeliyorum.

Temizlik başkanına döndüm:

“Kafamda kan var mı?” dedim.

Oğlan hiç aldırış etmeden köşede pis pis sırtıyordu. Bayağı da memnun olmuş bir hâli var. Onu böyle görünce sinirim daha da arttı. Senin hesabına bakarım dercesine başımı salladım.

Aradan biraz zaman geçince aklım başıma geldi. Olanları kendime yediremiyordum. Sıçradım tekrar merdivene. Çubuğun nereden geleceğini biliyorum. Duruşumu ona göre ayarlayıp açtım kapıyı.

“Bak hele” dedim. “Sen ne biçim hocasın! Geçen geldim kapıyı çaldım. Suratıma ters ters baktın. ‘Ney lan bu tık tık tık! Kim öğretti bu gâvur icadını sana?’ dedin. Amenna, hocamızsın dedik ve kabul ettik. Şimdi çalmadan girdim. ‘Ahıra mı giriyorsun yoksa sen mal mısın?’ dedin. Bir karar ver artık.” dedim.

Bu sözlerim hocayı afallatmıştı. Aynen devam ettim:

“Bize de yazık değil mi? Baksana şu başıma. Beni mal mı zannettin de eşek döver gibi vuruyorsun çubuğu kafama! Senden hoca moca olmaz!” dedim ve der demez de kaçtım. Çünkü Yunus Hoca’nın eli yine yavaşça çubuğa uzanıyordu. Beni kaçırmak için yavaş hareket ediyordu ama ben tuzağa düşmedim. Merdivenden atladığım gibi kaçtım bir kere. Arkamdan gel mel dese de yakayı kaptırdım bu sefer. Merdivenden sıçradığım gibi indim aşağı. Ben önde, temizlik başkanı arkada biraz koştuktan sonra yavaşladı. Yanıma sokuldu temizlikçi:

“Ağrıyor mu lan?”

“Ağrımaz olur mu oğlum?”

“Küfrettin mi hocaya?”

“Hocaya küfredilir mi, ağzın eğilir! Hem eğilme de dedem yamultur mutlaka.” dedim.

Konuşa konuşa okula gidiyoruz. Süleyman Hoca’dan da çekiniyoruz açıkçası. Benim bildiğim Süleyman Hoca, Yunus Hoca’nın hırsını bizden çıkarır. Kafamda bin bir soru, içimde ince bir sızı... Adımlarımı da küçük küçük atıyorum ki ikinci talgına biraz geç çekilelim.

Temizlik başkanına bakarak:

“Süleyman Hoca bizi döver mi?” diye sordum.

“Garanti döver.”

“Hapı yuttuk o zaman.”

“Sen yuttun.”

“Niye? Beraber gelmedik mi?”

“Sınıf başkanı sensin, bu iş senin sorumluluğunda.”

Bu lafı işitince neye uğradığımı şaşırardım. Benden evvel sinekli danalar gibi koşarak yollara düşen temizlik başkanı, iş sarpa sarınca hemen kıvırmaya başlamıştı. Suratına sıkı bir tokat yapıştııverdim. Gözlerinden çingı çıktı. Gözleri dolu dolu yüzüme baktı. Üzülmedim değil ama birlikte hareket etmenin bedeli olmalıydı. Çok sinirlenmişim ve değeri gözümde sıfırlanmıştı. Bir de nasıl olsa hesap sorulacaktı; ha bir eksik ha bir fazla.

Bu koştuğuyla sınıftan içeriye girdi. Girmesiyle de çıkması bir oldu. Yüzünü tutuyordu.

“N’oldu lan?” dedim.

“Muteber’i getiremedik diye yapıştırdı Cin Sülemen.”

“Ağrıyor mu?”

“Evet.”

“Küfrettin mi?”

Gözlerimin içine baktı.

Ben de çareyi okuldan kaçmakta buldum. Ta ki yemek sırasına kadar. İşin kötüsü yemek sırası Dedem Koca Mehmet’teymiş. Neyse yemekler yendi, çaylar içildi, ceviz tarhana bölümüne geçildi. Ben süklüm büküm bir köşedeyim. Rahmetli dedem sakince konuştu:

“Bakın Yunus Hoca, Süleyman Öğretmen. İkiniz de yanlış yoldasınız. Bu milletin gözü sizin üstünüzde. Siz onlara örnek olmak varken birbirinizin izine kurşun sıkıyorsunuz. Yok böyle bir şey. Süleyman Öğretmen, senin cinle şeytanla ne işin var? Aklını başına topla. Ne yapacaksın sen milletin cinini şeytanını! Sana gelince Yunus Hoca. Sen de kararını ver artık, kapıyı tıklasınlar mı tıklamasınlar mı?”

Rahmetli dedem gözlerini misafirlerden ayırıp bana ters ters baktı ve “Hemen öp ellerini.” dedi.

❖ Yasin Şen

Fındık Manileri/iki

Fındığı yere derdim
Harmana fındık serdim
Bu fındıklar kurumuş
Patoza fındık verdim

Goruk fındık delinmiş
Bahçelere gelinmiş
Başsakçıya kızmayın
Toplayanlar bilinmiş

İnce kara sergendür
Ormandaki gürgendür
Elindeki ne böyle
Gero değil dirgendür

Bahçeye çadır kurdum
Yağdı altında durdum
Yağmur şöyle dinince
Kalkıp çadırı dürdüm

Sivri fındık sivrilür
Göcek yerde kıvrılır
Adam fındık toplarken
Çuval gibi devrilür

Fındık bugün başlasın
Lombardin yavaşlasın
Bahçeye gelmeyi
Dayıbaşı haşlasın

Fındıklo fındık olur
Elimde gıdık olur
Sabah erken kalkanın
Kaşları çatık olur

Yağmuru savuşturduk
Fındığı kavuşturduk
Yavlu palaz yerlüyü
Bahçede dövüştürdük

Yerlü fındık ekleme
İnce kara bekleme
Yavlu palaz patakur
Ham fındıklar teklemeye

Fındık dalda sallanur
Atan armut ballanur
Ameleler ne yemiş
Hepsi dala çullanur

Fındıklo'da şenlik var
Bahçelerde fındık var
Şelek yoksa elinde
Evden gelen gıdık var

Fındığın sesi olur
Emminin fesi olur
Fındıkta oturanın
Söyleyin nesi olur

Fındığım olmuş dene
Bizi yordu şu çene
Senin yeri bilirim
Gelmiştim bildir sene

Fındıklo'da elma var
Gidilirse gelme var
Öğle vakti gelmiştir
Soframızda dolma var

Yerlü fındık yolunmaz
Fındıklo'ya gelinmez
Bahçeler dayanmıyor
Böyle adam bulunmaz

Gurbetten köye geldim
Kendimi bağda buldum
Şöyle böyle der iken
Fındığı gozak yoldum

Fındık dalda göğ müdür
Bahçe midir bağ mıdır
Dallar üst üste binmiş
Senin yerin dağ mıdır

Kazıklarda sarmaşık
Dallar olmuş karmaşık
Adam çorbayı döktü
Elimde kaldı kaşık

Bitmiş fındık bitmemiş
Yolda kalmış itmemiş
Bahçeye geldim baktım
Ameleler gitmemiş

Ameleler tor değil
Bahçe bize zor değil
Çorbanın tadına baktım
Yavan imiş çor değil

Fındıkta yanık olur
Boş çuval yennik olur
Toplanmamış yerlerde
Fındık dalı inik olur

Elime gısguç geldi
Golay sandım güç geldi
Amele bahçede yok
Erken dedim geç geldi

Yerlüyü olmuş sandım
Çuvalı dolmuş sandım
Bahçede kimse yokmuş
Amele gelmiş sandım

Bahçede yağdı yağmur
Üzerim oldu çamur
Fındık böyle n'olacak
Millete oldu umur

Fındık koydum harmana
Fındığa girmiş dana
Bugün bize gelirsen
Fındığa gelcem sana

Fındık dalı kırılmaz
Çok söylesem darılmaz
Yağmur böyle yağarsa
Bahçelerde durulmaz

Gıdık: Kola takılan küçük sepet. **Geçek:** Bahçelerin girişi. **Atan armut:** Bir armut türü. **Başsak:** Fındık bahçesi bitince fındık aramaya gelmek işi. **Başsakçı:** Fındık bahçesi bitince bahçeye başsak için gelen kişi. **Bildir sene:** Geçen yıl. **Bitmiş fındık:** Toprakta yeni filizlenen fındık. **Çor:** Tuzu fazla kaçan yemek. **Dene:** Tane. **Emme:** Ama, fakat. **Gıguç:** Bazı yerlerde makas böceği denen bir böcek türü. **Goruk fındık:** İçi boş ve çürümüş fındık. **Göğ fındık:** Olmamış fındık. **Yerlü fındığına da denir.** **Kürün vurmak:** Fındık bahçelerindeki otları tırpanla temizlemek. **Sergen:** Yere serilmiş. **Sırayı başa vurmak:** Fındık ocaklarının bulunduğu sırayı bitirmek. **Sivri Fındık:** Bir fındık türü. **Şelek:** Bele bağlanan sepet. **Göcek de denir.** **Tekleme:** Daldaki yek fındık. **Tor:** İş yapmaya hazır olmayanlar için kullanılan tabir. **Umur olmak:** Bir şeyin derdini duymak. **Yanık:** İçi boş fındık. **Yavan:** Tuzsuz. **Yennik:** Hafif. **Yere dermek:** Fındığı yere dökerek toplamak.